

Excavació arqueològica a la plaça de Sant Miquel

MARÍA RAYA DE CÁRDENAS I BEATRIU MIRÓ JUÁREZ

El motiu inicial de les intervencions arqueològiques a la plaça de Sant Miquel foren les nombroses troballes localitzades per les diferents remodelacions urbanístiques que s'hi dugueren a terme.

Fins arribar a l'any 1989, no s'havia intervingut més arqueològicament d'ençà que entre els anys 1968 i 1975, es varen realitzar diverses campanyes d'excavació.

Els treballs de 1989 es van dividir en dues fases. La primera, des de l'1 de març fins al 15 d'abril i, la segona, des de l'1 de juliol al 15 de desembre.

En un primer moment es fan tres cales a la meitat sud de la plaça, una de les quals coincideix amb l'angle SO de l'*insula*, ja excavada el 1973. Aquesta ens servia com a guia de relació entre les antigues estructures i les noves. L'objectiu d'aquestes cales no fou cap més que saber si les noves dades eren prou significatives com per ampliar l'àrea d'excavació en aquest sector. S'obtingueren nivells *in situ*, i es va documentar una habitació amb paviment d'*opus tessellatum* delimitat per tres murs, un dels quals coincidia amb la façana exterior de la casa. La cala situada més a l'est només va donar un mur paral·lel al mur nord, tallat per edificacions modernes. Vistos els resultats, s'amplià en una extensió de 25 × 18 metres. Les dades obtingudes en un primer moment sobre el terreny podem dividir-les en quatre fases:

– Fase fundacional. S'ha conservat la planta d'una *domus* amb un atri que conserva l'estany i un brocal d'un pou. Al voltant del pòrtic ens trobem amb un total de set habitacions i el vestíbul d'entrada. Els murs de la façana estan fets amb *opus vittatum* arrebossats d'estuc per l'interior. Els envans, en canvi, estan fets en *opus incertum*, igualment arrebossats. Els paviments són tots d'*opus signinum* i *opus tessellatum* (dibuix geomètric de floretes en blanc i negre), documentat en el pòrtic, el vestíbul i un dels *cubicula*. Sabem, pel procés d'excavació, que la casa experimentà una sèrie de remodelacions, que no podem precisar quan es produïren perquè s'està estudiant.

- Fase tardana. Aquesta la datariem entre els segles IV i VII aproximadament, i hi apareixen uns murs i llurs banquetes fets amb pedres mitjanes i irregulars lligades amb terra. Altres estructures serien clavegueres i pous.
- Fase medieval i moderna. Poc podem dir d'aquestes a causa de l'escassetat de dades; només podem parlar de sitges i pous.
- Fase contemporània. Són les estructures dels segles XVIII i XIX, que foren enderrocades en el moment de fer el nou edifici de l'Ajuntament vers 1964-65.

Materials

Les ceràmiques localitzades són les següents: *terra sigillata* sudgàlica i *terra sigillata* hispànica, poc representades; *terra sigillata* clara africana, amb predomini de la manufactura D i bastant representada; en menys quantitat, les paleocristianes grises; a continuació les medievals grises, molt poc nombroses, juntament amb les de reflexos metàl·lics i la blava catalana.

Els metalls els engrossen la numismàtica i els elements personals. Mencionem també els marbres pertanyents a restes d'escultures i d'ornament arquitectònic.

BIBLIOGRAFIA

- PALLARÉS, F. (1969): «Las excavaciones de la plaza de San Miguel y la topografía romana a Barcino». CAHC XIII.
- VERRIÉ, J.P.; ADROER A.M. i RODÀ, I. (1973): «Actividades arqueológicas del Museo de Historia de la Ciudad en los últimos cinco años (1966-1970)». XII CNA. Jaen, 1971.
- GRANADOS, J.O.; MANERA, E; SOL J. (1975): «Notas sobre Barcelona: sector B de la plaza de San Miguel». XIV CNA. Vitoria, 1975 (1977).